

Memo Raad

Aan: Raad
Van: College
Cc:

Datum: 2 december 2020
Onderwerp: Op- en vaststellen harmoniseren van schoolzwemmen
Zaaknummer: Z.HHL.032243

Geachte leden van de raad,

Hierbij willen wij u informeren over ons voorgenomen besluit om de voorziening schoolzwemmen te harmoniseren door de voorziening per schooljaar 2021-2022 te beëindigen. De raad van de voormalige gemeente Eemsmond heeft in 2006 de middelen beschikbaar gesteld om het schoolzwemmen te bekostigen, het college wordt gezien als subsidieverstrekker. Het beëindigen van de subsidie is dan een bevoegdheid van het college. Het college is vanuit de actieve informatieplicht gehouden de raad te informeren. Om hierbij recht te doen aan het feit dat de raad van de voormalige gemeente Eemsmond destijds een expliciet besluit heeft genomen over het her invoeren van de voorziening schoolzwemmen stellen wij u in de gelegenheid om binnen 10 dagen op dit voorgenomen besluit te reageren. Wanneer u geen bedenkingen uit wordt het besluit definitief.

Aanleiding

In de voormalig gemeente Eemsmond ontvingen basisscholen een vergoeding voor schoolzwemmen van de gemeente. Van deze voorziening maakten 7 basisscholen gebruik, de overige scholen die geen gebruik maakten van de voorziening ontvingen geen vergoeding. Schoolzwemmen was een onderdeel van het eigen gemeentelijke beleid van de voormalige gemeente Eemsmond en betreft geen wettelijke taak. De overige drie voormalige gemeenten in de gemeente Het Hogeland hadden geen voorziening schoolzwemmen. Na de herindeling is de voorziening schoolzwemmen van kracht gebleven voor de basisscholen uit de voormalige gemeente Eemsmond. Dit heeft geleid tot een ongewenst verschil tussen basisscholen in de gemeente Het Hogeland.

De meeste onderwijsvoorzieningen zijn in de afgelopen twee jaar geharmoniseerd, dat wil zeggen dat de voorzieningen voor alle basisscholen gelijk getrokken zijn. Alleen voor het schoolzwemmen is dit nog niet gebeurd. Schoolzwemmen is niet opgenomen in een subsidieregeling of verordening en bevat daarmee geen voorschriften in de zin van de Wet arhi (art. 28). Op basis van de Wet arhi blijven voorschriften tot twee jaar na de herindeling van kracht, tenzij het college eerder een ander besluit neemt. De voorziening schoolzwemmen vervalt dus niet automatisch van rechtswege per 1 januari 2021. Desondanks is het van belang om één lijn te trekken in het beleid voor zwemonderwijs voor alle basisscholen in Het Hogeland.

Geschiedenis

Het schoolzwemmen werd officieel ingevoerd tussen eind jaren '60 / begin jaren '70. Het zwemonderwijs was erop gericht dat alle kinderen een zwemdiploma behaalden en werd gefinancierd met gemeentelijke subsidie. Tot 1985 was het schoolzwemmen als verplicht onderdeel opgenomen in de wet voor het basis- en middelbaar onderwijs. In 1985 is besloten de wet te wijzigen. Met invoering van de Wet op Basisonderwijs werd schoolzwemmen niet meer verplicht gesteld. De Rijksoverheid heeft met het niet meer verplicht stellen van het schoolzwemmen bepaald dat de eerste verantwoordelijkheid voor zwemvaardigheid bij ouders ligt.

De laatste jaren is het niet meer gebruikelijk om schoolzwemmen aan te bieden. Dat heeft vooral te maken met de bezuinigingen, die ertoe hebben geleid dat steeds meer gemeenten besloten hebben de subsidie voor zwemonderwijs te beëindigen. Basisscholen die nog wel schoolzwemmen aanbieden stellen tegenwoordig andere eisen aan het zwemonderwijs dan vroeger. Het zwemonderwijs is steeds meer gericht op 'zwemveiligheid' en niet meer op het behalen van een zwemdiploma.

Heden

Veel ouders zien het belang ervan in dat hun kind een zwemdiploma behaalt. Tegenwoordig worden er buiten schooltijd zwemlessen aangeboden. De meeste ouders starten al op jonge leeftijd met zwemles voor hun kind. Het aanbieden van zwemlessen buiten schooltijden heeft niet geleid tot een verminderde deelname aan zwemlessen.

Motivatie

Er zijn twee mogelijkheden voor het harmoniseren van de voorziening schoolzwemmen:

1. Het beëindigen van de voorziening
2. Het uitbreiden van de voorziening naar alle scholen voor primair onderwijs binnen de gemeente Het Hogeland

Het voorgenomen besluit is om de voorziening te beëindigen op basis van de volgende argumenten.

1. We blijven zo dicht mogelijk bij Rijksregelingen

Met het vaststellen van de Bouwstenennotitie 2020 zijn kaders gesteld die richtinggevend zijn voor het beleid in de komende jaren. Eén van die kaders is dat wij zo dicht mogelijk bij Rijksregelingen blijven. Met invoering van de Wet op Basisonderwijs is schoolzwemmen geen wettelijke taak meer van de gemeente.

2. We doen het met het geld dat er is

Ook dit is een kader uit de bouwstenennotitie 2020. Het budget voor schoolzwemmen is ontoereikend om de voorziening uit te breiden en beschikbaar te stellen voor 34 basisscholen. Het geraamde budget is gebaseerd op 7 basisscholen. Voor de uitbreiding van de voorziening is er een verhoging van het budget nodig.

3. Zwemles is voor alle kinderen in de gemeente Het Hogeland toegankelijk

Schoolzwemmen is niet meer noodzakelijk voor het behalen van een zwemdiploma. Zwemlessen vinden plaats buiten schooltijd en kunnen gevolgd worden bij het dichtstbijzijnde zwembad. Kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen via Stichting Leergeld deelnemen aan zwemlessen om het A en B diploma te behalen.

4. Uit de consultatie van scholen blijkt geen wens voor het behouden of uitbreiden van het zwemonderwijs. Scholen zien de rol van de gemeente op het gebied van zwemonderwijs vooral als informierend.

Uit de ontvangen reacties blijkt dat scholen het belangrijk vinden dat alle kinderen zwemles krijgen en dat zij goed zicht hebben op leerlingen die wel of geen zwemles volgen. De scholen willen door de gemeente geïnformeerd worden over mogelijkheden voor zwemlessen via st. Leergeld. Zij verspreiden deze informatie vervolgens naar de ouders.

5. Er wordt een redelijke overgangstermijn in acht genomen

De voorziening blijft in het lopende schooljaar van kracht. De basisscholen die voorheen gebruik maakten van schoolzwemmen kunnen dit in 2021 vanaf de start van het seizoen tot de zomervakantie blijven doen. Dit stelt het zwembadbestuur in de gelegenheid op de verandering te anticiperen.

Communicatie met betrokkenen

Dit besluit heeft consequenties voor schoolbesturen, scholen en hun leerlingen en het zwembadbestuur.

De scholen zijn per mail geïnformeerd dat de voorziening schoolzwemmen voor de scholen in de voormalige gemeente Eemsmond mogelijk wordt beëindigd. In diezelfde mail zijn scholen geconsulteerd over kinderen die geen zwemonderwijs krijgen, de betrokkenheid van de school om ouders te wijzen op mogelijkheden voor zwemles, en de kennis van de regeling voor minimagezinnen. Daarnaast is aan hen gevraagd of zij een rol zien voor de gemeente om ouders/verzorgers te wijzen op het belang van zwemonderwijs en de mogelijkheden hiervoor. De belangrijkste conclusie uit deze consultatie is hierboven samengevat onder punt 4. bij 'motivatie'. De scholen worden per mail geïnformeerd over het besluit. Schoolbesturen ontvangen hierover een brief met een bezwaarclausule. Daarnaast worden scholen in de toekomst door de gemeente geïnformeerd over de mogelijkheden voor zwemles.

Het zwembadbestuur Stichting Zwembaden Eemsmond faciliteert het schoolzwemmen en ontvangt hiervoor een vergoeding op basis van een vast bedrag per leerling, per keer dat er gezwommen wordt. Zij ontvangen hiervoor een vergoeding van maximaal €6000,- per jaar. In 2019 was dit €3577 en in 2020 is er geen gebruik gemaakt van het schoolzwemmen. Het beëindigen van de voorziening heeft gevolgen voor de inkomsten en activiteitenplanning van het zwembadbestuur. Er wordt daarom een overgangstermijn in acht genomen tot het volgende schooljaar. In afstemming met de beleidsmedewerkers sport is het zwembadbestuur vooraf aan het besluit geïnformeerd over de ontwikkelingen en de mogelijke richting van het besluit. Het zwembadbestuur wordt wederom geïnformeerd over het besluit.

Financiële gevolgen

Voor het schoolzwemmen is er structureel €6000,- geraamd onder kostenplaats 643002100/43802106 Bewegingsonderwijs. Wanneer definitief wordt besloten de voorziening te beëindigen leidt dit tot een vrijval van het restant budget van 2021 en het gehele budget voor schoolzwemmen per 2022 die ten goede komt aan het gemeentelijke begrotingssaldo.

Hoogachtend,

Het college van B&W,

H.J. Bolding
burgemeester

P.P.M. van Vilsteren
secretaris